

Ն Ա Խ Ա Պ Ա Չ Ա Ր Մ Ո Ի Ն Ք

Եթէ Հաւը աքաղաղի պէս կանչի՛ պէտք է մորթել,
ապա թէ ոչ՝ տանեցիներեց մինը կը մեռնի Հէնց երրորդ
կանչին:

Եթէ Հաւը քիթիթ անէ՛ անձրև կը գայ:

Եթէ կաչաղակը չուշուայ՝ Հիւր կը գայ:

Եթէ կաչաղակը մինի տան մօտ ցախերի վերայ նստի և
կչկչայ, այդ տանտէրը կը Հարստանայ:

Եթէ մինի տան մօտ բուն բուայ կամ ագռաւը կանչի՛
տնեցիներեց մինը կը մեռնի:

Եթէ կատուն ճանկուտում է գորգը կամ մի որևէ փայտ՝
անձրև կը գայ:

Եթէ շու՛ր քիթը վեր քաշի՛ տիրոջը ամբողջութիւն-
ը կը պատահի:

Եթէ խոզերը մէջք մէջքի տուած նստեն կամ, եթէ դաշ-
տումն են, տուն վազեն՝ անձրև կը գայ:

Գորտին սպանելիս երեք անգամ թփում են իրենց ձեռ-
քերին և ոտներին, վախենալով Աստծու անէծքից:

Եթէ արևով անձրև գայ՝ գայլը կը ծնի:

Եթէ օձ տեսնեն և չսպանեն, բոլոր օձերը կը բարեկա-
մանան:

Օձի շապիկը դնում են գլխարկի մէջ, որպէսզի գլուխը
չցաւի:

Եթէ ականջը «կանչում է» — ձայն է տալիս, ասում են
թէ մինը իրենց լիշեց:

Եթէ ոտի տակը քոր գայ՝ ճանապարհ կերթայ:

Եթէ աջ բուռը քոր գայ, փող կստանայ, իսկ եթէ ձախը
քոր գայ՝ կը տայ:

Եթէ մինը գիւտայ, նշանակում է, որ նա բան է գո-
ղացել:

Հիւր կը գայ՝ երբ պատառը վայր ընկնի. դանակը գետին-
ընկնելիս՝ բերանը վերև ուղղուի.

Ձախ աչքը խաղայ:

Երբ խմորը հունցելիս մի կտոր թուչի:

Երբ հացի կտորը սեղանի վրայ կանգնի:

Որպէսզի ճանապարհորդը չվերադառնայ, կճուճ են կոտորում յետևից:

Գիշերը գլխաբաց չեն ման գալիս, որպէսզի սատանաները չխփեն:

Գիշերը առանց խաչակնքուելու և Յիսուս Քրիստոսի անունը տալու դետից չեն անցնում, որպէսզի «տուրը չտան» — սատանաները չխփեն:

Մաղած ալիւրի վրայ խաչ են քաշում, որ քաջքակոխ չլինի, — քաջքը չկոխէ:

Ժամաժամքին տան դռները բաց են թողնում, որովհետեւ «շառն ու խէրը» այդ ժամանակն են բաժանում:

Ժփհիւփի — աղջամղջին — չեն աշխատում, հաց չեն ուտում, որպէսզի բաղդ բաժանողը իրենց վնաս չպատճառէ:

Սփռոցը ընթրիկից յետոյ թափ չեն տալիս, որպէսզի տան «բարաքեաթը» չգնայ:

Եթէ այրուած հաց ուտեն, գայլից ալլևս չեն վախիլ:

Հացը վայր ձգելը, կամ ալիւրը վայր թափելը մեղք է համարում. այդպէս անողին Աստուած հացից զրկում է:

Աղջիկներն ու երիտասարդները փլաւի քերանք չեն ուտում, ապա թէ ոչ նրանց հարսանիքին, եթէ ամառ է՝ անձրև, իսկ եթէ ձմեռ՝ ձիւն կը գայ:

Աղջկներն ու երիտասարդները փայծաղ և ձուի դեղնուց չեն ուտում, որպէսզի հարսանիքի ժամանակ չսևանան:

Սխտորի կճեպը կրակը չեն ձգում, մեղք է:

Սխտորը ձեռքից ձեռք չեն տալիս, որպէսզի աչքերը չցաւի, ալլ վայր են դնում, որ միւսը վերցնի:

Երազում՝ եթէ տեսնեն, որ գլխարկը վայր ընկաւ՝ նշանակում է, որ կինը պիտի մեռնի: Եթէ բոլոր ատամները թափուեն՝ պիտի հարստանան: Եթէ ազուաւր թոնրատնից հաց փախցնէ, տնեցիները մին կը մեռնի:

Հիւանդութիւն տարածուած տեղում եթէ մի քահանայ վախճանուի, հիւանդութիւնը կը վերջանայ:

Եթէ մինը կարողանայ իւր արմունկը համբուկել, իսկոյն թռչուն կը դառնայ:

Ծիածանի տակից անցնողը եթէ տղայ է՝ աղջիկ, իսկ եթէ աղջիկ՝ տղայ կը դառնայ:

Ն Չ Ա Ն Ա Ի Ո Ր Տ Օ Ն Ե Ր.

Նոր-սարի.—Սա բաւական անշուք է անցնում թէ քաղաքում և թէ մանաւանդ գիւղերում: Առհասարակ ոչ խախուրթները և ոչ արհեստանոցներն են փակւում, ուստի և շատ քչերն են այցելում միմեանց: Քաղաքում առաւօտ վաղ պատարագ են մատուցանում, որպէսզի տարին լաւ անցնի: Այցելելով միմեանց շնորհաւորում են նոր-տարին և բարեմախտում առողջութիւն և յաջողութիւն: Այցելուներին հիւրասիրում են սուրճով և ընկույզի ու նշի գոգինաղով: Գիւղերում այցելողները խնձոր կամ կիտրոն են տանում իրենց հետ և մի մի հատ տալիս ում որ շնորհաւորում են: Սրանց հիւրասիրում են օղիով և չոր մրգեղէնով:

Մի քանի տներում դռան ճակատը զարդարում են կարմիր թելերով, որպէսզի նոր-տարին էլ կարմիր, ուրախ անցնի:

Ուրիշ տեղեր եղած ծանօթներին և ազգականներին այցատոմս ուղարկելու եւրոպական սովորութիւնը քաղաքում հետզհետէ ընդհանրանում է:

Ծնունդ եւ Մկրտութիւն Քրիստոսի.—Ճրագալույցի գիշերը, ասում են, գետը մի լրօպէ կանգ է առնում. եթէ այդ միջոցին մի որևէ իր դնեն ջուրը՝ իսկոյն արծաթ կամ ոսկի կը դառնայ. իսկ եթէ քար դնեն՝ դա ամէն տեսակ հիւանդութիւններ բուժելու շնորհը կտանայ: Այժմ կանայք այս գիշեր երեք անգամ ընկղմւում են գետի մէջ, որպէսզի երեխայ ունենան:

Սուրբ Սարգիս.—Առաջաւորաց պատր այս դաւառում ևս յայտնի է որպէս Սուրբ Սարգիսի պատ: Ամբողջ հինգ օր պատ, և շատերը՝ միածում են մնում, այսինքն օրը միայն մի անգամ, կէսօրին են ճաշում: Այս շաբաթուայ ընթացքում ծանր